

C-633/23. sz. ügy

**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás**

A benyújtás napja:

2023. október 23.

A kérdést előterjesztő bíróság

Cour d'appel de Bruxelles (Belgium)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. október 18.

Felperesek:

Electrabel SA

Fédération belge des entreprises électriques et gazières

Organisatie voor Duurzame Energie Vlaanderen ASBL

Wind4Wallonia 2 SA

Luminus SA

EDF Belgium SA

Activent Wallonie SCRL

Eol'Wapi

Lumiwind C

Luminus Wind Together SC

Ellenérdekű fél:

Commission de Régulation de l'Électricité et du Gaz (CREG)

Beavatkozó fél:

État belge

Az alapeljárás tárgya

A Commission de Régulation de l'Électricité et du Gaz (energiaügyi szabályozó hatóság, a továbbiakban: CREG) a villamosenergia-termelői piac bevételei plafonjának meghatározásával összefüggésben bevezetett illeték megfizetésére kötelezettek által benyújtandó nyilatkozatmintáról szóló, 2023. február 28-i (B)2511 határozatának (a továbbiakban: megtámadott határozat) megsemmisítése. A megtámadott határozat az alábbi internetcímen érhető el: <https://www.creg.be/fr/publications/decision-b2511>.

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 A magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról szóló, 2022. október 6-i (EU) 2022/1854 rendelet (a továbbiakban: 2022/1854 rendelet) elfogadásával az Európai Unió Tanácsa az árak jelentős megugrására tekintettel „a magas energiaárakból eredő hatások[at] [...] „kivételes, célzott és időben korlátozott intézkedések révén” kívánta enyhíteni (a rendelet 1. cikke). A villamosenergia-piac tekintetében az említett rendelet többek között a piaci bevételek kötelező plafonjának rögzítéséről és a többletbevételek elosztására vonatkozó szabályokról rendelkezik (lásd ugyanezen rendelet II. fejezetének 2. szakaszát, különösen 6. és 7. cikkét).
- 2 A 2022/1854 rendelet 2. cikkének 5. pontja értelmében „piaci bevétel[en] [...] az a realizált bevétel [értendő], amelyet egy termelő a villamos energia Unión belüli eladásáért és szállításáért cserébe kap, függetlenül attól, hogy az ügylet milyen szerződéses formában történik, beleértve az energiavásárlási megállapodásokat és a nagykereskedelmi villamosenergia-piac ingadozásai ellen ható egyéb fedezeti műveleteket, de nem beleértve a tagállamok által nyújtott támogatásokat”. A „többletbevétel” pedig „a termelőknek a villamos energia egy MWh-jára jutó piaci bevételei és a 6. cikk (1) bekezdésében előírt, a villamos energia egy MWh-jára alkalmazandó, 180 EUR összegű, a piaci bevételekre vonatkozó plafon közötti pozitív különbség” (a 2022/1854 rendelet 2. cikkének 9. pontja).
- 3 E rendelet 6. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[...] a 7. cikk (1) bekezdésében említett forrásokból [nevezetesen a nukleáris, a szél-, a nap-, a geotermikus és a tározó nélküli vízenergiából, valamint a biometán kivételével a biomasszából, a hulladékból, a lignitből, a nyerskőolaj-termékekből és a tőzegtől előállított energiából] történő villamosenergia-termelésből realizált piaci bevételek plafonja az előállított villamos energia egy MWh-jára vetítve 180 EUR”.
- 4 Az elfogadott elv tehát az, hogy a villamosenergia-piac azon szereplőinek bevételeit, amelyek a napi nagykereskedelmi villamosenergia-piaci ármegállapítási rendszerben a kivételesen magas villamosenergia-árakból származó haszonból ezzel arányos költségnövekedés nélkül részesülnek, egy bizonyos plafonon túl az egyes államok szedik be, ami lehetőséget nyújt arra, hogy ily módon a felhasználók javát célzó intézkedéseket finanszírozzanak. A rögzített plafon jelentősen magasabb, mint a 2022 februárja előtti átlagos piaci

csúcsárak, ami mögött az az elgondolás húzódik, hogy a piaci szereplők a kezdeti beruházási döntéseik meghozatalakor nem számítottak arra, hogy – „talált pénzként” – ilyen szintű, immár rendkívülinek tekinthető bevételekhez jussanak.

- 5 2022. december 22-én a belga jogalkotó a 2022/1854 rendeletet végrehajtva „A villamosenergia-termelői piaci bevételek plafonja” címmel egy 22b. és 22c. cikkből álló Vb. fejezetet illesztett be a villamosenergia-piac szervezéséről szóló, 1999. április 29-i törvénybe (a továbbiakban: villamosenergia-törvény). Ezt a módosítást a villamosenergia-piac szervezéséről szóló 1999. április 29-i törvény módosításáról és a villamosenergia-termelői piaci bevételek plafonjának bevezetéséről szóló, 2022. december 16-i törvény (a továbbiakban: 2022. december 16-i törvény) vezette be.
- 6 A villamosenergia-törvény új 22b. cikke plafont állapít meg a villamosenergia-termelői piaci bevételekre vonatkozóan, az e feletti, 2022. augusztus 1. és 2023. június 30. között keletkező úgynevezett „többletbevétel” 100%-ának megfelelő, az államnak járó illetéket (a továbbiakban: illeték) állapítva meg. „Többletbevétel” alatt az MWh-nként 130 EUR-t meghaladó bevételeket kell érteni (a villamosenergia-törvény 22b. cikkének (4) bekezdése). E törvény 22b. cikkének (5) bekezdése úgy határozza meg a piacról származó bevételt, mint amely az érintett kötelezettek által az adott időszakban a villamos energia értékesítésének és szállításának ellenértékéeként az egyes ügyletek során elért bevétel. E rendelkezés második albekezdése (az energiatermelő-létesítmény típusától függően) vélelmeket állít fel e bevételek meghatározására. Ezen vélelmek lényegében a kötelezett által feltételezhetően végrehajtott ügyleteken alapulnak (lásd ezen összefoglaló 10. és azt követő pontjait).
- 7 A villamosenergia-törvény 22b. cikkének (6) bekezdése a CREG-et bízta meg azzal, hogy kidolgozza az illetékkötelezettek által az illeték megállapítása céljából megküldendő nyilatkozatmintát, valamint a benyújtandó dokumentumok formátumát. Ugyanezen cikk (7) bekezdése értelmében a CREG-nek minden kötelezetre vonatkozóan javaslatot kell tennie a fizetendő illetékre, amely javaslatokat ezt követően megküldik a Service public fédéral Économie-nak (szövetségi gazdasági szolgálat) ((8) bekezdés). A CREG feladata az adósok nyilatkozatainak ellenőrzése is (a villamosenergia-törvény 22c. cikkének (1) bekezdése). A CREG javaslatának kézhezvételét követően a Service public fédéral Économie (szövetségi gazdasági szolgálat) határozza meg a fizetendő illeték összegét (e törvény 22c. cikkének (2) bekezdése). Ha a kötelezett nem nyújtja be határidőre a nyilatkozatot, vagy ha a nyilatkozat hiányos, a CREG hivatalból történő beszédést javasolhat (az említett törvény 22b. cikke (7) bekezdésének második albekezdése).
- 8 A CREG a villamosenergia-törvény alapján elfogadta a megtámadott határozatot, amelynek az alapeljárás felperesei, vagyis a villamosenergia-termelési és -ellátási ágazatban működő társaságok, valamint az ágazati szövetségek a megsemmisítését kérik a kérdést előterjesztő bíróságtól, különösen azon az alapon, hogy e határozat nem áll összhangban a 2022/1854 rendelettel.

Az alapeljárás feleinek főbb érvei és a kérdést előterjesztő bíróság értékelése

A bevételek meghatározására szolgáló vélelmek felállításáról

- 9 Az alapeljárás felperesei azt kifogásolják, hogy a villamosenergia-termelői piaci bevételek meghatározására vélelmeket állítottak fel. A megtámadott határozat ugyanis a nyilatkozatmintának megfelelően továbbítandó dokumentumok/információk tekintetében átveszi a villamosenergia-törvény 22b. cikke (5) bekezdésének második albekezdésében felállított vélelmeket. Ily módon a felhasználóknak, amikor bevételeiket a CREG által erre a célra létrehozott platformon jelentik be, „a legördülő menüsorból ki [kell] választaniuk a megfelelő vélelm(ek)et [...]” (a megtámadott határozat 83. pontja).
- 10 (A villamosenergia-törvény 22b. cikke (5) bekezdése második albekezdésének 1. és 2. pontja szerinti) első és második vélelem egyrészt a Doel 3 és 4, valamint a Tihange 2 és 3, másrészt a Tihange 1 atomerőművekre vonatkozik. E vélelmek megdönthetetlenek.
- 11 A harmadik vélelmeket (a villamosenergia-törvény 22b. cikke (5) bekezdése második albekezdésének 3. pontja) azokra a létesítményekre kell alkalmazni, amelyekre nem vonatkozik az első két vélelem, és amelyek termelése villamosenergia-vásárlási szerződés hatálya alá tartozik.
- 12 A negyedik vélelmeket (a villamosenergia-törvény 22b. cikke (5) bekezdése második albekezdésének 4. pontja) azokra a létesítményekre kell alkalmazni, amelyekre nem vonatkozik az első három vélelem, és amelyek nem részesülnek termelési támogatási mechanizmusban (kivéve, ha ez a mechanizmus úgy rendelkezik, hogy a támogatás összege nem függ a villamosenergia árának alakulásától).
- 13 Az ötödik vélelmeket (a villamosenergia-törvény 22b. cikke (5) bekezdése második albekezdésének 5. pontja) az első négy vélelem által nem érintett létesítményekre kell alkalmazni.
- 14 Az első öt vélelem lényegében azon a feltételezésen alapul, hogy a villamosenergiát naponta egyszer, az adott napra vonatkozó árfolyamon értékesítik a villamosenergia-kereskedelmi platformon, amennyiben határidős ügyletről van szó, és óránkénti értékesítését kell feltételezni, ha a villamos energiát a másnapi piacon adják el.
- 15 A harmadik, negyedik és ötödik vélelem megdönthető, ha a kötelezett bizonyítani tudja, hogy a piaci bevételei eltérnek az e vélelmek alapján meghatározott bevételektől, és igazolni tudja azt, hogy az általa megdönteni kívánt vélelemben vázolttól eltérő értékesítési stratégiát alkalmaz (a villamosenergia-törvény 22b. cikke (5) bekezdése második albekezdésének 6. pontja és a megtámadott határozat 142. pontja). E vélelem megdöntése azonban roppant adminisztratív teherrel jár, mivel azt kívánja meg a kötelezettől, hogy „a teljes erőműpark”, tehát

mind az illetékfizetési rendszer hatálya alá tartozó, mind pedig az egyéb (például a gáz- és szénttechnológiát alkalmazó) létesítményei tekintetében is igazolja a valós piaci bevételeit.

- 16 Ezenkívül e vélelem megdönthetősége maga is új, megdönthetetlen vélelmekre épül.
- 17 Először is, a 22b. cikk (5) bekezdése második albekezdése 6. pontjának a) alpontja értelmében a csoporton belüli értékesítést „[e] cikk alkalmazásában úgy kell tekinteni, hogy az az ügylet tárgyát képező értékesítési időszakra vonatkozóan, az ügylet napján érvényes – valamely Belgiumban működő energiablokkcsere-platform által közzétett – piaci ár alapján történt”. A csoporton belüli ügylet azonban a tőzsdei árnál alacsonyabb költségvonzat mellett is létrejöhet (az árrés hiánya és/vagy a közös telephelyen történő termeléshez és fogyasztáshoz kapcsolódó költségek korlátozottsága által), illetve a Belgiumban nem közzétett tőzsdei áraktól is függhet.
- 18 Másodszor, e rendelkezés b) pontja szerint „minden megtermelt és nem határidős ügylet keretében értékesített villamosenergia-mennyiséget piaci referenciaáron kell értékesítettnek tekinteni”, amely piaci referenciaárat a villamosenergia-törvény 2. cikkének 40°. pontja napi tőzsdeárként határoz meg (és amely ily módon igen érzékeny az áringadozásokra, amelyek a plafon gyakoribb túllépéséhez és következésképpen magasabb illetékfizetési kötelezettséghez vezethetnek). Márpedig a nem határidős ügylet keretében értékesített villamosenergia-mennyiséget szerződéses alapon is eladhatják anélkül, hogy azt tőzsdei referenciaárhoz, illetve napi tőzsdei referenciaárhoz kötnék.
- 19 Harmadszor, az említett rendelkezés d) pontja kimondja, hogy „a piacon naponta értékesített villamosenergia-mennyiséget úgy kell tekinteni, mintha a szállítási időszakban óránkénti ügylet tárgyát képezte volna”. E vélelem nem elért bevételek figyelembevételét eredményezheti (lásd a jelen összefoglaló 21. pontját).
- 20 A fent említett harmadik, negyedik és ötödik vélelem megdöntésére alkalmazandó e három vélelemre tekintettel a felperesek úgy vélik, hogy a rendszer egészét vélelmek szabályozzák, így az nem teszi lehetővé a ténylegesen elért bevételek figyelembevételét.
- 21 E rendszer tehát álláspontjuk szerint azzal a következménnyel jár, hogy fiktív bevételeket vesznek figyelembe anélkül, hogy a villamosenergia-termelőknek lehetőségük lenne tényleges bevételeik bizonyítására, mivel e vélelmek végeredményben megdönthetetlenek. A vélelmek tehát akkor is illetékfizetési kötelezettséget vonnak maguk után, ha a plafont az adott időszak egy adott napján vagy órájában lépik túl, még akkor is, ha ténylegesen a plafon alatti átlagáron vagy az alatti rögzített áron történt az értékesítés. A felperesek álláspontja szerint e rendszer valódi célja az adónövelés, tekintet nélkül a ténylegesen elért bevételekre.

- 22 Márpedig a 2022/1854 rendelettel bevezetett plafon a villamosenergia-termelők által ténylegesen elért bevételekre vonatkozik, és ügyletenként alkalmazandó. E rendelet kötelező jellege és közvetlen hatálya, valamint az uniós jog elsőbbségének és tényleges érvényesülésének elve alapján a CREG köteles volt az említett rendelet alkalmazására, és mellőznie kellett az uniós joggal ellentétes nemzeti rendelkezések (a jelen esetben a vélelmek) alkalmazását.
- 23 A CREG szerint a 2022/1854 rendelet célja a villamosenergia-piacról származó bevételek kötelező plafonjának anélkül történő megállapítása, hogy harmonizációt valósítana meg: fennmaradt tehát a tagállamok arra vonatkozó hatásköre, hogy különböző intézkedéseket fogadjanak el, amivel éltek is, mivel az elfogadott intézkedések tagállamonként jelentősen eltérnek, különösen a plafon szintje, az alkalmazási időszakok és egyebek tekintetében.
- 24 Ezenkívül a 2022/1854 rendelet (37) preambulumbekzdése kifejezetten előírja, hogy a tagállamok észszerű becsléseket alkalmazzanak a piaci bevételekre vonatkozó plafon kiszámításához.
- 25 A jogalkotó éppen ezt tette a vitatott vélelmek alkalmazásával, mivel technikailag nem lehetséges az adott villamosenergia-ügylet keretében minden egyes, villamos energiát biztosító elektront beárazni.
- 26 Ez a rendszer álláspontja szerint nem eredményez fiktív bevételeket, hanem becsléseket állapít meg a bevételi plafon rögzítése céljából, amely mindenestre jóval magasabb annál, mint amit a termelők az energiaválság előtt a piacon remélhettek.
- 27 Noha a CREG nem vitatja, hogy az atomerőművekre vonatkozó vélelmek valójában megdönthetetlenek, azt állítja, hogy azok összhangban vannak az érintett erőművek üzemeltetőivel korábban egyeztetett és évek óta (a díjak beszedése céljából) alkalmazott értékesítési stratégiákkal, ami nem tekinthető észszerűtlennek.
- 28 A többi vélelem a villamosenergia-törvény 22b. cikke (5) bekezdésének második albekezdése 6. pontja alapján megdönthető. Amennyiben a tényleges bevételt a teljes erőműparkra (tehát nem csak az illetékköteles létesítményekre) vonatkozóan kell bizonyítani, úgy észszerű követelményről van szó, amelynek célja a bevételek létesítmények közötti mesterséges átcsoportosításának elkerülése. E rendelkezés célja továbbá annak megakadályozása, hogy az azonos csoportba tartozó kötelezettek a plafon alatti ügyleti ár fiktív előírásával kijátsszák illetékfizetési kötelezettségüket (amely stratégiáról egyébként a 2022/1854 rendelet 6. cikkének (3) bekezdése rendelkezik). Ami a villamosenergia-törvény 22b. cikke (5) bekezdése második albekezdésének 6. pontjában szereplő egyéb szabályokat illeti, azok nem fiktív bevételek adóztatásához vezetnek, hanem tranzakcióalapú adó alkalmazását teszik lehetővé.
- 29 Az État belge (belga állam) hozzáfűzi, hogy maga a 2022/1854 rendelet nem állapított meg semmilyen különös szabályt a többletbevétel összegének

kiszámítására vonatkozóan, és a Bizottság az e rendeletben foglaltakkal ellentétben nem adott iránymutatást ezzel kapcsolatban. Ennélfogva e szabályozás megállapítása tagállami feladat maradt, az említett rendelet (37) preambulumbekzdéséből pedig az következik, hogy ennek érdekében jogosultak voltak a vitatott vélelmekhez hasonló észszerű becslésekre támaszkodni.

- 30 A vélelmek felállítása segít kiküszöbölni az illetékfizetési kötelezettség időszakában szállított energiamennyiség Mwh-ánkénti árának pontos meghatározásával kapcsolatos technikai nehézségeket. Egyben a kötelezettek és az illeték beszedéséért felelős állami szervek adminisztratív terhein is könnyít.
- 31 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy a tagállamok nagykereskedelmi villamosenergia-piacainak eltérő szervezése és a helyi sajátosságok miatt a 2022/1854 rendelet elismeri a tagállami szerepkört a plafon végrehajtásának módját illetően, ami azt jelenti, hogy e rendeletnek minden tagállamban nemzeti intézkedések tárgyát kellett képeznie.
- 32 A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben azt is megjegyzi, hogy a Bizottság nem adott iránymutatást a kötelező plafon végrehajtására vonatkozóan, holott a 2022/1854 rendelet 6. cikkének (5) bekezdése előírja azt.
- 33 Rámutat ugyanakkor, hogy a belga jogalkotó által a villamosenergia-törvény 22b. cikkében bevezetett rendszer, amelyen a megtámadott határozat a nyilatkozatminta tekintetében alapul, amely nyilatkozat az egyes kötelezettek által fizetendő illeték megállapításának előzetes szakasza, olyan vélelmek összességén, illetve sorozatán alapul, amelyet a kötelezett soha nem kerülhet el teljesen, következésképpen a ténylegesen elért valós bevételeit nem tudja bevallani. A vélelmek ugyanis elméleti értékesítési stratégiákon alapulnak, amelyek nem állnak kapcsolatban a termelők valós stratégiáival és tényleges értékesítéseivel, míg a 2022/1854 rendelet rendelkezései arra utalnak, hogy a többletbevételek kiszámításának a ténylegesen elért piaci bevételeken kellene alapulniuk. A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben az említett rendelet alábbi rendelkezéseinek szövegére támaszkodik (kiemelés a kérdést előterjesztő bíróságtól):
- a 2. cikk 5. pontja a „piaci bevételt” a következőképpen határozza meg: „az a **realizált bevétel**, amelyet egy termelő a villamos energia Unión belüli eladásáért és szállításáért cserébe kap, függetlenül attól, hogy az ügylet milyen szerződéses formában történik, beleértve az energiavásárlási megállapodásokat és a nagykereskedelmi villamosenergia-piac ingadozásai ellen ható egyéb fedezeti műveleteket, de nem beleértve a tagállamok által nyújtott támogatásokat”;
  - a 2. cikk 9. pontja a „többletbevételt” úgy határozza meg, mint „a **termelőknek** a villamos energia egy MWh-jára jutó **piaci bevételei** és a 6. cikk (1) bekezdésében előírt, a villamos energia egy MWh-jára alkalmazandó, 180

EUR összegű, a piaci bevételekre vonatkozó plafon közötti pozitív különbség[et]”;

- „A piaci bevételekre vonatkozó kötelező plafon” című 6. cikk a következőképpen rendelkezik:

„(1) **A termelők által** a 7. cikk (1) bekezdésében említett forrásokból történő villamosenergia-termelésből **realizált piaci bevételek** plafonja az előállított villamos energia egy MWh-jára vetítve 180 EUR.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a piaci bevételekre vonatkozó plafon a termelők [...] valamennyi piaci bevételére vonatkozzon [...].”

- „A piaci bevételekre vonatkozó plafon villamosenergia-termelőkre történő alkalmazása” című 7. cikk a következőket írja elő:

„A 6. cikkben előírt, a **piaci bevételekre** vonatkozó plafon a következő forrásokból előállított villamos energia **értékesítéséből származó piaci bevételekre** alkalmazandó: [...]”.

34 Egyébiránt úgy tűnik, hogy magának a rendszernek a filozófiája, azaz a piaci bevételek plafonjának rögzítése és a tagállamok azon lehetősége, hogy az e plafont meghaladó bevételeket beszedjék, szükségképpen a ténylegesen elért bevételekre utal. A nem realizált bevételek beszedése ugyanis ellentmondásosnak tűnhet.

35 A kérdést előterjesztő bíróság szerint ezt különösen a 2022/1854 rendelet (30) preambulumbekkezdése látszik megerősíteni:

„A piaci bevételekre vonatkozó plafonnak a piaci bevételekre kell vonatkoznia, nem pedig a teljes energiatermelési bevételre (ideértve az egyéb potenciális bevételi forrásokat, így például a betáplálási felárat), hogy el lehessen kerülni a projekt eredetileg elvárt nyereségességének jelentős befolyásolását. Függetlenül attól, hogy a villamosenergia-kereskedelem milyen szerződéses formában valósul meg, **a piaci bevételekre vonatkozó plafont csak a realizált piaci bevételekre kell alkalmazni. Erre azért van szükség, hogy ne szenvedjenek kárt azokat a termelők, akik ténylegesen nem profitálnak a jelenlegi magas villamosenergia-árakból**, mert bevételeiket bebiztosították a nagykereskedelmi villamosenergia-piac ingadozásaival szemben. **Ezért amennyiben meglévő vagy jövőbeli szerződéses kötelezettségek** – így például megújulóenergia-vásárlási megállapodások és egyéb típusú energiavásárlási megállapodások vagy határidős fedezeti ügyletek – **villamosenergia-termelésből származó, a piaci bevételekre vonatkozó plafonon túl nem terjedő piaci bevételt eredményeznek, az ilyen bevételeket továbbra sem érintheti e rendelet.** A piaci bevételekre vonatkozó plafont bevezető intézkedés ezért nem riaszthatja el a piaci szereplőket attól, hogy ilyen szerződéses kötelezettségvállalásokat tegyenek.” (kiemelés a kérdést előterjesztő bíróságtól).

- 36 E bíróság megjegyzi, hogy ezzel szemben a (37) preambulumbekzdés a következket mondja ki:

„A piaci bevételekre vonatkozó plafon tényleges érvényesítésének biztosítása érdekében a termelőknek, a közvetítőknek és a releváns piaci szereplőknek a tagállamok – valamint adott esetben a rendszerüzemeltetők és a kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltetők – rendelkezésére kell bocsátaniuk a szükséges adatokat. **Tekintettel azon egyedi ügyletek nagy számára, amelyek esetében a tagállamok illetékes hatóságainak biztosítaniuk kell a piaci bevételekre vonatkozó piaci bevételi plafon érvényesítését, az említett hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy észszerű becsléseket alkalmazzanak a piaci bevételekre vonatkozó plafon kiszámításához.**” (kiemelés a kérdést előterjesztő bíróságtól).

- 37 Noha a kérdést előterjesztő bíróság számára nem világos, hogy egy preambulumbekzdés milyen alapon írhatná felül egy rendelet rendelkezéseit, továbbra sincs meggyőződve arról, hogy azon említett lehetőség, amelynek alapján a tagállamok becsléseket alkalmazhatnak, feljogosítaná őket kizárólag megdönthetetlen vagy ugyan részben megdönthető, azonban a tagállam által elméletileg előre meghatározott (tehát megdönthetetlen) elemeket tartalmazó vélelmeken alapuló olyan rendszer bevezetésére, amely figyelmen kívül hagyja a ténylegesen elért bevételeket.
- 38 Ami a CREG és az État belge által a technikai nehézségekre és a kötelezettek adminisztratív terheinek könnyítésére vonatkozóan előadott érveket illeti, a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy ezek indokolhatják ugyan vélelmek (vagy inkább becslések) alkalmazását, azonban e vélelmek megdönthetetlen jellegét nem, és a kötelezettek számára lehetővé kellene tenni, hogy tényleges értékesítési stratégiáikat és tényleges bevételeiket dokumentálják, legalábbis abban az esetben, ha igazolható a műszaki létesítmények és az értékesítési feltételek közötti kapcsolat.
- 39 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat továbbá, hogy a Bizottság jelentésében semmi nem utal arra, hogy valamennyi tagállam vélelmeken alapuló rendszert fogadott volna el, Belgium e döntése tekintetében viszonylag elszigeteltnek tűnik.
- 40 A villamosenergia-törvény 22b. cikkével bevezetett, az illeték kiszámításának alapjául szolgáló bevétel elméleti meghatározására szolgáló vélelmek rendszere – amelyen a megtámadott határozat is alapul – azt a kérdést veti fel, hogy hogyan kell értelmezni a 2022/1854 rendelet 2. cikkének 5. és 9. pontjával összefüggésben e rendelet 6., 7. és 8. cikkét annak megállapítása érdekében, hogy e rendelkezések megengedik-e az ilyen rendszert. A kérdést előterjesztő bíróság ezért úgy véli, hogy ítélete meghozatalához szükséges, hogy ezzel kapcsolatban kérdést intézzon a Bírósághoz.

A megtámadott határozat által lefedett időszakról

- 41 Egyes felperesek azt állítják, hogy a megtámadott határozat jogellenes annyiban, amennyiben az a benyújtandó nyilatkozatmintát és a dokumentumok formátumát a „2022. augusztus 1. és december 31. közötti időszakra vonatkozóan” rögzíti, holott a 2022/1854 rendelet a 22. cikke (2) bekezdésének c) pontja a bevételi plafont csupán 2022. december 1-jétől kezdődően rögzíti (ellentétben a rendeletjavaslattal, amely a tagállamok számára nyitva hagyta a korábban történő alkalmazás lehetőségét).
- 42 E felperesek érvelnek, hogy a plafon idő előtti bevezetése sérti a jogbiztonság és a bizalomvédelem általános uniós jogi elvét. Ezen idő előtti alkalmazás jelentős gyakorlati következményekkel is járt, mivel 2022 augusztusában tetőztek a villamosenergia-árak.
- 43 Hozzáteszik, hogy a jogalkotó nem jelölte meg azt az okot, amely miatt a 2022/1854 rendelet idő előtti alkalmazása mellett döntött.
- 44 A CREG erre azt a választ adja, hogy gazdaságpolitikai kérdésekben az Európai Uniónak (jelen esetben az EUMSZ 122. cikk (1) bekezdése értelmében a Tanácsnak) bizonyos termékekkel való ellátási nehézségek – különösen az energia területén – miatti beavatkozása mindössze a gazdaságpolitikák olyan összehangolására korlátozódik, amely érintetlenül hagyja a tagállamok szuverén adóügyi jogkörét, így a belga nemzeti jogalkotó adójogi autonómiájával élve e kérdésben „kiegészítő” intézkedés elfogadásával avatkozhatott be.
- 45 Egyébiránt pedig maga a 2022/1854 rendelet nem a többletbevételek egységes adóztatásának bevezetését célozza, hanem a tagállami reakciók összehangolásának biztosítására szorítkozik, ily módon a tagállamok számára továbbra is széles mozgástér áll rendelkezésére annak érdekében, hogy nemzeti energiapiacaik sajátosságait figyelembe véve tudjanak hatékonyan reagálni a kialakult helyzetre.
- 46 Az État belge pontosítja, hogy ez a rendelet egyáltalán nem tiltotta meg Belgiumnak, hogy 2022. december 1-jét megelőzően – a jelen esetben 2022. augusztus 1-jétől kezdődően – alkalmazandó adóintézkedéseket hozzon.
- 47 Az, hogy Belgium ebben az időszakban saját adóügyi hatáskörét jogszerűen gyakorolta, összhangban áll a szubszidiaritás és az arányosság elvével.
- 48 Az État belge a 2022/1854 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésére is hivatkozik, amelynek értelmében a tagállamok „fenntarthatnak vagy bevezethetnek olyan intézkedéseket, amelyek tovább korlátozzák a 7. cikk (1) bekezdésében felsorolt forrásokból villamos energiát előállító termelők piaci bevételeit, beleértve a technológiák közötti differenciálás lehetőségét is, valamint egyéb piaci szereplők piaci bevételeit, beleértve a villamosenergia-kereskedelemben aktív szereplőket is”, tehát az e rendeletben meghatározottnál korábbi időszakra is kiterjeszthetik az abban rögzített plafon alkalmazását.

- 49 Ami azt a körülményt illeti, hogy az említett rendelet önkéntes alkalmazásának lehetőségét a rendeletjavaslatból nem emelték át a végleges szövegbe, álláspontja szerint az ilyen értelmű kifejezett rendelkezés szükségtelenségével magyarázható, és nem bizonyítja, hogy az európai jogalkotó meg kívánta volna tiltani a bevételi plafonra vonatkozó szabályozás korábbi alkalmazását.
- 50 A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy a megtámadott határozatban említett időszakot a villamosenergia-törvény 22b. cikkének (1) bekezdése rögzíti, amely úgy rendelkezik, hogy „ez a cikk plafont állapít meg a 2022. augusztus 1. és 2023. június 30. között realizált bevételekre vonatkozóan”, valamint hogy e törvény – indokolása szerint – „a [2022/1854] rendelet részleges végrehajtását biztosítja” azzal, hogy a végrehajtás azért minősül „részlegesnek”, mert a 2022. december 16-i törvény csak a villamos energia (e rendelet II. fejezete) tekintetében kívánja biztosítani a 2022/1854 rendelet végrehajtását, míg a kőolajra, a gázra és a szénre vonatkozóan nem (az említett rendelet III. fejezete).
- 51 E bíróság megjegyzi, hogy a belga jogalkotó nem jelölte meg azt az okot, amely miatt az illetékfizetési kötelezettség hatálybalépésének időpontját a 2022/1854 rendeletben előírttól eltérő időpontban kívánta meghatározni, és az előkészítő munkálatok vizsgálatából sem tűnik ki a CREG és az État belge által képviselt azon álláspont, amely szerint az illetékrendszer hibrid jellegű lenne (a 2022. augusztus 1-jétől november 30-ig tartó időszakban nemzeti intézkedésnek, majd 2022. december 1-jétől kezdődően a 2022/1854 rendelet végrehajtásának minősül).
- 52 A kérdést előterjesztő bíróság szerint az említett rendelet 22. cikkének (2) bekezdése, amely a többletbevételek plafonját 2022. december 1-jei hatállyal rögzíti, a tagállamok közötti koordinációt biztosítja, így azzal ellentétesek lehetnek a rendszert korábbi időponttól kezdődően alkalmazó nemzeti intézkedések.
- 53 A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben az említett rendelet (11) preambulumbekkezdésére hivatkozik, amely kimondja, hogy „[a] villamos energiából származó bevételek koordináció nélküli korlátozása jelentős torzulásokhoz vezethet a generátorok körében az Unióban”. Továbbá az uniós jog elsőbbségének és tényleges érvényesülésének elvére, valamint az Unió és a tagállamok közötti lojális együttműködés elvére hivatkozik.
- 54 A 2022/1854 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének a) pontját illetően a kérdést előterjesztő bíróság számára nem világos, hogy a tagállamok számára biztosított azon lehetőség, hogy „fenntarthatnak vagy bevezethetnek olyan intézkedéseket, amelyek tovább korlátozzák a [...] villamos energiát előállító termelők piaci bevételeit”, magában foglalja-e a plafon-rendszer e rendelet hatálybalépése előtt történő bevezetésének lehetőségét, tekintettel arra, hogy e rendeletnek a plafonra vonatkozó rendelkezései (ideértve annak 8. cikkét is) csak 2022. december 1-jétől 2023. június 30-ig alkalmazandók.

- 55 E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság szükségesnek tartja, hogy kérdést intézzen a Bírósághoz a 2022/1854 rendelet 6., 7., 8. és 22. cikkének az uniós jog elsőbbségének és tényleges érvényesülésének elvével, valamint a lojális együttműködés elvével összefüggésben történő értelmezésével kapcsolatban annak meghatározása érdekében, hogy e rendelkezésekkel ellentétesek-e az olyan nemzeti intézkedések, amelyek a villamosenergia-termelők többletbevételei plafonjának az e rendeletben előírtnál korábbi időponttól történő végrehajtását írják elő.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 1) Úgy kell-e értelmezni a magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról szóló, 2022. október 6-i 2022/1854 tanácsi rendelet 6., 7. és 8. cikkét a 2. cikkének (5) és (9) bekezdésével összefüggésben, illetve e rendelet preambulumbekendéseinek összességének fényében, és különösen az EUMSZ 288. cikkel és az EUSZ 6. cikkel összefüggésben, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti intézkedés alkalmazása, mint a villamosenergia-törvény 22b. cikke – különösen e cikk (5) bekezdésének második albekezdése –, amely a villamosenergia-termelők által realizált, a rendelet 6. cikkében rögzített plafont meghaladó többletbevételt az egyes létesítmények elméleti bevétele alapján felállított megdönthetetlen vélelmekre (lásd a villamosenergia-törvény 22b. cikke (5) bekezdése második albekezdésének 1. és 2. pontját) alapítva vonja el, megakadályozva a kötelezetteket abban, hogy a tényleges bevételeikről nyilatkozzanak, valamint hogy azokat érvényesítsék?
- 2) Úgy kell-e értelmezni a magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról szóló, 2022. október 6-i 2022/1854 tanácsi rendelet 6., 7. és 8. cikkét a 2. cikkének (5) és (9) bekezdésével összefüggésben, illetve e rendelet preambulumbekendéseinek összességének fényében, és különösen az EUMSZ 288. cikkel és az EUSZ 6. cikkel összefüggésben, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti intézkedés alkalmazása, mint a villamosenergia-törvény 22b. cikke – különösen e cikk (5) bekezdésének második albekezdése –, amely a villamosenergia-termelők által realizált, a rendelet 6. cikkében rögzített plafont meghaladó többletbevételt az egyes létesítmények elméleti bevétele alapján felállított, elvileg megdönthető vélelmekre (lásd a villamosenergia-törvény 22b. cikke (5) bekezdése második albekezdésének 3., 4. és 5. pontját) alapítva vonja el, ugyanakkor e vélelmek csak akkor dönthetők meg, ha egyrészt a kötelezettek valamennyi létesítményükre vonatkozóan – ideértve a rendelet hatálya alá nem tartozó létesítményeket is – igazolják a tényleges bevételeiket, másrészt továbbra is bizonyos vélelmek alkalmazása útján, ezáltal megakadályozva a kötelezetteket abban, hogy a tényleges bevételeikről nyilatkozzanak, valamint hogy azokat érvényesítsék?

- 3) Úgy kell-e értelmezni a magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról szóló, 2022. október 6-i 2022/1854 tanácsi rendelet 6., 7., 8. és 22. cikkét, az uniós jog elsőbbségének és hatékonyságának elvével, a jóhiszemű együttműködés elvével (az EUSZ 4. cikk (3) bekezdés), és különösen az EUMSZ 288. cikkel összefüggésben, valamint e rendelet preambulumbekkezdései összességének fényében, hogy azokkal ellentétes az e rendelet hatálybalépését követően elfogadott olyan nemzeti intézkedés alkalmazása, mint a villamosenergia-törvénynek a 2022. december 16-i törvénnyel beillesztett 22b. cikke (1) bekezdése, amely a villamosenergia-termelők által realizált piaci bevételek plafonjának rendszerét 2022. december 1-jénél korábbi időponttól, 2022. augusztus 1-jétől kezdődően írja elő?

Gyorsított eljárás iránti kérelem

- 56 Mivel a kérdést előterjesztő bíróság az elé terjesztett keresetek elbírálása során a villamosenergia-törvény 29a. cikke szerinti ideiglenes intézkedés iránti eljárás keretében jár el, azt kéri, hogy a Bíróság eljárási szabályzatának 105. cikke alapján gyorsított előzetes döntéshozatali eljárást folytassanak le.